05/05/2020

Στη ιστορική Αγία Ειρήνη της οδού Αιόλου

/ Ορθόδοξες Προβολές

Ο ναός της Αγίας Ειρήνης στην οδό Αιόλου 36, στην Αθήνα, είναι εκκλησία η οποία κατασκευάστηκε μεταξύ των ετών 1847-1850, πάνω σε προηγούμενο μεσαιωνικό ναό, ο οποίος στις αρχές του 17ου αιώνα ήταν μετόχι της Μονής Πεντέλης.

Η παλαιότερη μεσαιωνική εκκλησία της Αγίας Ειρήνης είχε αποτεφρωθεί κατά τον πρώτο χρόνο της επανάστασης και είχε μείνει μόνο το μπροστινό του μέρος. Μετά την επανάσταση και την αναδόμησή της, έγινε ιδιαίτερα σημαντική εκκλησία, δεδομένου ότι εκεί γίνονταν οι επίσημες τελετές όταν η Αθήνα ανακηρύχθηκε πρωτεύουσα του ελληνικού κράτους. Η επέκταση και τελικά η ανοικοδόμησή της, ανατέθηκε από τους επιτρόπους της εκκλησίας στον αρχιτέκτονα Λύσανδρο Καυταντζόγλου. Ο νεότερος ναός σχεδιάστηκε ως τρίκλιτη βασιλική με τρούλο, με δύο κωδωνοστάσια και χαρακτηρίζεται ως «νεοκλασικού ρυθμού, με αναγεννησιακές αλλά και βυζαντινές επιδράσεις».

Η αρχή των εργασιών έγινε το 1847, και στην κατασκευή του αναφέρεται ότι χρησιμοποιήθηκαν υλικά από παλαιότερες Αθηναϊκές εκκλησίες που είχαν κατεδαφιστεί αλλά και υλικά από τα ερείπια της Ακρόπολης. Τα εγκαίνια του ναού έγιναν τρία χρόνια αργότερα, το 1850, ενώ η εσωτερική διακόσμηση, ολοκληρώθηκε ανάμεσα στα χρόνια 1879-1892. Ο ναός αγιογραφήθηκε από τον ζωγράφο Σπυρίδωνα Χατζηγιαννόπουλο (1820 – 1905) και η διακόσμηση έγινε από τους κοσμηματογράφους Β. Κώττα και Α. Πέττα. Σε αρκετούς τοίχους του ναού υπάρχουν χωρία της Αγίας Γραφής και οι μορφές των αγίων σε αυτούς είναι ελάχιστες. Υπάρχουν δυο μεγάλες τοιχογραφίες στις κόγχες των εγκάρσιων κλιτών. Στη νότια κόγχη (αριστερά κοιτώντας το ιερό), βρίσκεται η διδασκαλία του Αποστόλου Παύλου στον Άρειο Πάγο, σημαντικό έργο του Σπυρίδωνα Χατζηγιαννόπουλου, ενώ στην βόρεια κόγχη του εγκάρσιου κλίτους, βρίσκεται η διδασκαλία του Ιησού στα Ιεροσόλυμα από τον Αθ. Γ. Βασιλείου.Το επιχρυσωμένο τέμπλο είναι δωρεά του τσάρου της Ρωσίας Νικόλαου, το 1850.

Την περίοδο 1995-1997 έγινε αποκατάσταση του ναού, από τη Διεύθυνση Αναστήλωσης Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων του Υπουργείου Πολιτισμού με μελέτη της αρχιτέκτονος Α. Μπουλαμάκη-Θωμοπούλου.

Στον ναό της Αγίας Ειρήνης, όταν αυτός ήταν η Μητρόπολη της Αθήνας, είχε γίνει

η τελετή ενηλικίωσης του Όθωνα το 1835 και η νεκρώσιμη ακολουθία του Θεόδωρου Κολοκοτρώνη το 1843, η δοξολογία για το ελληνικό σύνταγμα, στην οποία πρωτοστάτησε ο Νεόφυτος Βάμβας και η δοξολογία για τη το αυτοκέφαλο της Εκκλησίας της Ελλάδος το 1850.

Εκτός από τους βασιλείς Οθωνα και Αμαλία, οι περισσότερες σπουδαίες μορφές της Νεοελληνικής Ιστορίας εκκλησιάζονταν στο Ναό ή πέρασαν για να ανάψουν ένα κερί. Από τους διασημότερους Κληρικούς που διηκόνησαν στην εκκλησία ήταν και ο Μακάριος, Αρχιεπίσκοπος και πρόεδρος της Κύπρου, ο οποίος χειροτονήθηκε στο Ναό.